

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
Mokesčių politikos departamentui
J. Tumo-Vaižganto g. 8, Vilnius
finmin@finmin.lt

2026-01-14

Prašymas peržiūrėti Tikslinių teritorijų sąrašą

Šiuo raštu kreipiamės dėl Kaimanų Salų, Gernsio ir Džersio išbraukimo iš Tikslinių teritorijų sąrašo, patvirtinto 2001 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 344 (**Tikslinių teritorijų sąrašas**). Šis prašymas grindžiamas tuo, kad minėtos jurisdikcijos yra įgyvendinusios tarptautinius mokesčių skaidrumo ir bendradarbiavimo standartus, bei poreikiu užtikrinti konkurencingą investicinę aplinką Lietuvoje.

Tikslinių teritorijų sąrašo prigimtis

Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (**PMĮ**) 2 str. 38 dalį, tikslinė teritorija apibrėžiama kaip užsienio valstybė arba zona, įtraukta į finansų ministro nustatytą Tikslinių teritorijų sąrašą. Į šį sąrašą užsienio valstybė arba zona įtraukiama, jeigu atitinka bent du iš šių kriterijų:

- 1) šioje teritorijoje analogiško mokesčio tarifas yra mažesnis kaip 75 procentai Lietuvoje nustatyto pelno mokesčio;
- 2) šioje teritorijoje taikomos skirtingos apmokestinimo analogišku mokesčiu taisyklės – pagal tai, kokioje valstybėje yra įregistruotas ar kitaip organizuotas kontroliuojantis asmuo;
- 3) šioje teritorijoje taikomos skirtingos apmokestinimo analogišku mokesčiu taisyklės – pagal tai, kokioje valstybėje vykdoma veikla;
- 4) kontroliuojamasis apmokestinamasis vienetas yra sudaręs sutartį su tos valstybės mokesčio administratoriumi dėl mokesčio tarifo ar mokesčio bazės;
- 5) šioje teritorijoje nėra efektyvaus keitimosi informacija;
- 6) šioje teritorijoje nėra finansinio-administracinio skaidrumo: nevisiškai aiškios mokesčio administravimo taisyklės ir šių taisyklių taikymo tvarka nėra pateikiama kitų valstybių mokesčių administratoriams.

Nors šiuo metu galiojantis Tikslinių teritorijų sąrašas buvo keistas 6 kartus, jis nuo 2001 m. (t. y. nuo jo priėmimo) nebuvo iš esmės peržiūrėtas, o visos trys minimos jurisdikcijos – Kaimanų salos, Gernsis ir Džersis – įtrauktos į sąrašą dar nuo originalios jo versijos (t. y. nuo 2001 m.). Pažymėtina, kad nuo 2001 m. tarptautinė mokesčių administravimo praktika ir standartai kardinaliai pasikeitė, o daugelis jurisdikcijų įgyvendino reikšmingas reformas.

Atitinkamai, atsižvelgiant į įvykusius tarptautinius reguliavimo pokyčius, o taip pat siekiant gerinti Lietuvos investicinę aplinką, šiuo raštu prašome iš Tikslinių teritorijų sąrašo išbraukti Kaimanų Salas, Gernsį ir Džersį.

Išbraukimo iš Tikslinių teritorijų sąrašo motyvai

Kaimanų Salas, Gernsį ir Džersį siūloma išbraukti iš Tikslinių teritorijų sąrašo žemiau nurodytais motyvais.

Asociacija „Investors' Forum“

Gedimino pr.10 - 9B, Vilnius, LT-01103, Lietuva

Įmonės kodas: 224996640, PVM mokėtojo kodas LT100006916918

Banko sąskaita: LT57 7044 0600 0138 6560

1) *Tarptautinių standartų laikymasis*

Kaimanų Salos, Gernsis ir Džersis yra įsipareigoję laikytis tarptautinių mokesčių skaidrumo ir bendradarbiavimo standartų bei faktiškai juos įgyvendina (tai patvirtina nepriklausomas tarptautinis vertinimas):

- Visos trys jurisdikcijos yra Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (**EBPO**) Pasaulinio forumo dėl skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių tikslais (*angl. Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes; **Forumas***) narės.
- Kaip nurodoma EBPO svetainėje¹, Forumui priklausančios šalys ir jurisdikcijos įgyvendino kompleksiškus standartus, kurie lėmė beprecedentį skaidrumo lygį mokesčių srityje. Siekdamas tapti Forumo narėmis, valstybės, be visa ko, privalo įsipareigoti įgyvendinti skaidrumo ir keitimosi informacija standartus² (keitimasis informacija pagal prašymą ir automatinis keitimasis informacija).
- Kaimanų salos, Gernsis ir Džersis Forumo narėmis yra nuo 2009 m. (pažymėtina, kad Lietuva šio forumo nare yra tik nuo 2012 m.). Be to, Gernsis ir Džersis skaidrumo ir keitimosi informacija pagal prašymą atitiktis vertinime³ įvertintos kaip pilnai atitinkančios reikalavimus (*angl. compliant*), o Kaimanų salos – kaip dažniausiai atitinkančios visus reikalavimus (*angl. largely compliant*). Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuva minėtame vertinime įvertinta taip pat kaip ir Kaimanų salos – dažniausiai atitinkanti visus reikalavimus (*angl. largely compliant*).
- Visos trys jurisdikcijos yra pasirašiusios Bendrąjį duomenų teikimo standartą⁴ (*angl. Common Reporting Standard; **CRS***). Pagal naujausią keitimosi informacija ataskaitą⁵ (*angl. Peer Review of the Automatic Exchange of Financial Account Information 2025 Update*), Kaimanų salos, Gernsis ir Džersis visose vertinimo srityse įvertintos kaip pilnai atitinkančios reikalavimus (tuo tarpu kelios Lietuvos sritys įvertintos kaip reikalaujančios patobulinimo).
- Visos trys jurisdikcijos yra EBPO/G20 BEPS įtraukties sistemos narės⁶ (*angl. OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS*).

Apibendrinant, visos trys jurisdikcijos – Kaimanų Salos, Gernsis ir Džersis – atitinka (o tam tikrose srityse netgi viršija) Lietuvos pasiekimus tarptautinio bendradarbiavimo ir informacijos keitimosi mokesčių klausimais srityje.

2) *Europos Sąjungos pozicija*

Europos Sąjunga (**ES**), taikydama griežtus vertinimo kriterijus, aiškiai pripažįsta Kaimanų Salas, Gernsį ir Džersį kaip bendradarbiaujančias jurisdikcijas:

- ES yra paskelbusi Mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašą⁷ (**ES sąrašas**). Pagal 2025 m. spalio 10 d. sąrašo redakciją, jame yra 11 valstybių, tarp kurių nėra nei Kaimanų Salų, nei Gernsio, nei Džersio. Mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašas sudaromas nuo 2017 m. gruodžio mėn. ir jis, kaip nurodo Europos

¹ <https://www.oecd.org/en/networks/global-forum-tax-transparency.html>

² <https://www.oecd.org/en/networks/global-forum-tax-transparency/who-we-are/members/why-and-how-to-join-the-global-forum.html>

³ <https://www.oecd.org/en/networks/global-forum-tax-transparency/resources/exchange-of-information-on-request-peer-review-process.html>

⁴ <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/tax-transparency-and-international-co-operation/crs-mcaa-signatories.pdf>

⁵ https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/12/peer-review-of-the-automatic-exchange-of-financial-account-information-2025-update_63fe8f52/bbf150e4-en.pdf

⁶ <https://www.oecd.org/en/topics/base-erosion-and-profit-shifting-beps.html>

⁷ <https://www.consilium.europa.eu/lt/policies/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions/#countries>

Asociacija „Investors’ Forum“

Vadovų Taryba / Europos Sąjungos Taryba (**Taryba**), yra ES išorės strategijos dėl apmokestinimo dalis.

- Į ES sąrašą įtraukiamos jurisdikcijos vertinamos remiantis Tarybos nustatytais kriterijais. Šie kriterijai apima mokesčių skaidrumą, sąžiningą apmokestinimą ir tarptautinių standartų, kuriais siekiama užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui, įgyvendinimą.
- Kaimanų salos iš ES sąrašo buvo išbrauktos 2020 m. spalio mėn., o Gernsis ir Džersis į minėtą sąrašą niekada nebuvo net įtrauktos. Atitinkamai, tai reiškia, kad minėtos valstybės atitinka visus ES keliamus reikalavimus dėl keitimosi mokesčių informacija.
- Atkreiptinas dėmesys, kad Kaimanų Salos, Gernsis ir Džersis ES lygmeniu papuola į kitą sąrašą: „Šalys, kurios bendradarbiauja su ES ir neturi neįvykdytų įsipareigojimų“. Į šį sąrašą valstybės įrašomos tuomet, kai jos vykdo visus įsipareigojimus.

Atsižvelgiant į ES poziciją, Kaimanų Salų, Gernsio ir Džersio įtraukimas į Lietuvos Tikslinių teritorijų sąrašą, prieštarauja ES oficialiai pozicijai ir gali kelti klausimų dėl Lietuvos mokesčių politikos nuoseklumo ES formuojamos politikos atžvilgiu.

3) Kaimyninių valstybių pozicija

Lietuvos požiūris į Kaimanų Salas, Gernsį ir Džersį ženkliai skiriasi nuo kaimyninių valstybių praktikos, kas kelia pagrįstų klausimų dėl Lietuvos mokesčių politikos nuoseklumo ir konkurencingumo regione.

- Estijos teisės aktuose yra numatyta⁸, kad nebendradarbiaujanti jurisdikcija mokesčių tikslais yra jurisdikcija, įtraukta į patvirtintą ES sąrašą. Tai reiškia, kad Estija tiesiogiai taiko ES sąrašą ir nelaiko Kaimanų Salų, Gernsio ar Džersio nebendradarbiaujančiomis jurisdikcijomis.
- Latvijos teisės aktuose⁹ taip pat numatyta, kad taikomas ES sąrašas, tačiau jo taikymas siejamas su jo publikavimu oficialiame leidinyje *Latvijas Vēstnesis*. Atitinkamai, Latvijoje įsteigtoms bendrovėms nekyla neigiamos mokesstinės pasekmės dėl investicijų į (per) Kaimanų Salas, Gernsį ar Džersį.
- Lenkijos teisės aktai¹⁰ numato atskirą tikslinių teritorijų sąrašą, kuris nepriklauso nuo ES sąrašo, tačiau jis yra ženkliai trumpesnis nei Lietuvos Tikslinių teritorijų sąrašas. Lenkijos sąrašė šiuo metu yra 25 valstybės, tačiau tarp jų nepapuola nei Kaimanų salos, nei Gernsis, nei Džersis. Tai rodo, kad net valstybės, pasirinkusios individualų nebendradarbiaujančių jurisdikcijų vertinimą, pripažįsta Kaimanų Salų, Gernsio ar Džersio atitiktį tarptautiniams mokesčių standartams.

Apibendrinant, Lietuva yra vienintelė iš savo regiono valstybių, kuri vis dar laiko Kaimanų Salas, Gernsį ir Džersį probleminėmis jurisdikcijomis ir tokia pozicija, mūsų vertinimu, neatspindi dabartinių mokesčio bendradarbiavimo principų.

4) Investicinės aplinkos gerinimas

Šiuo metu Lietuvoje veikiančios bendrovės susiduria su reikšmingais apribojimais investuojant į užsienio bendrovių išleistus finansinius produktus.

Pavyzdžiui, daugelis Jungtinėse Amerikos Valstijose (**JAV**) registruotų institucinių investicinių fondų – privataus kapitalo fondai, rizikos kapitalo fondai, nekilnojamojo turto fondai ir kiti alternatyvūs fondai – yra

⁸ <https://www.emta.ee/en/business-client/registration-business/non-residents-e-residents/taxation-non-residents-estonian#jurisdictions>

⁹ <https://likumi.lv/ta/en/en/id/343175>

¹⁰ <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1928>

Asociacija „Investors’ Forum“

struktūruojami per Kaimanų Salas, Gernsį ar Džersį. Tai daroma dėl šių jurisdikcijų reguliavimo efektyvumo, gerai išvystytos teisinės infrastruktūros ir tarptautinių investuotojų poreikių. Lietuvoje įsteigta bendrovė neturi jokių galimybių įsigyti minėtus finansinius produktus tiesiogiai, o privalo naudotis nurodytose jurisdikcijose įsteigtais tarpininkais. Tačiau investuojant per minėtas jurisdikcijas dėl jų įtraukimo į Tikslinių teritorijų sąrašą, Lietuvos bendrovėms kyla neigiamos mokestinės pasekmės (su kuriomis nesusiduria kaimyninių valstybių bendrovės).

Minėtų jurisdikcijų išbraukimas iš Tikslinių teritorijų sąrašo turėtų tiesioginį teigiamą poveikį Lietuvos investicinei aplinkai ir verslo konkurencingumui:

- Lietuva susilygintų su regioniniais konkurentais – Latvija, Estija ir Lenkija – dėl ko taptų patrauklesnė tiek vietiniams, tiek užsienio investuotojams;
- Lietuvos bendrovėms būtų sudarytos palankesnės sąlygos diversifikuoti investicinius portfelius, ypač JAV rinkose, kuriose daugelis institucinių investicinių produktų yra struktūruojami per minėtas jurisdikcijas;
- Lietuvos bendrovėms sumažėtų administracinė našta, kadangi nebereikėtų ieškoti sudėtingų ir papildomai kainuojančių alternatyvių investavimo struktūrų;
- Lietuvos bendrovės galėtų laisviau priimti investicinius sprendimus, grindžiamus ekonomine logika ir verslo tikslais, o ne mokestiniais apribojimais;
- Lietuvos bendrovės galėtų konkuruoti lygiomis sąlygomis su kitų ES valstybių bendrovėmis, nepatirdamos dirbtinių mokestinių ribojimų;
- Modernesnė mokesčių politika stiprintų Lietuvos pozicijas kaip patrauklios vietos tarptautiniam verslui ir investicijoms.

Prašymas

Atsižvelgdami į tai, kad:

- Tarptautinės organizacijos (pvz., EBPO) ir ES Kaimanų salas, Gernsį ir Džersį laiko bendradarbiaujančiomis jurisdikcijomis mokesčių klausimais, t. y. vyksta efektyvus keitimasis mokestine informacija;
- kaimyninės šalys (Estija, Latvija ir Lenkija) minėtų valstybių nelaiko „mokesčių rojais“,

laikomės nuomonės, kad:

- Kaimanų Salos, Gernsis ir Džersis neatitinka PMĮ nustatytų tikslinės teritorijos kriterijų, ypač dėl efektyvaus keitimosi informacija ir finansinio-administracinio skaidrumo ir
- yra būtinas Tikslinių teritorijų sąrašo peržiūrėjimas, siekiant užtikrinti Lietuvos bendrovių konkurencingumą tarptautinėje rinkoje.

Atitinkamai, prašome:

- **Peržiūrėti Kaimanų Salų, Gernsio ir Džersio įtraukimo į Tikslinių teritorijų sąrašą tikslingumą.**

Jeigu dėl šio prašymo peržiūrėti Tikslinių teritorijų sąrašą kiltų papildomų klausimų arba reikėtų patikslinimų, prašome kreiptis į Vytautą Šilinską, tel. nr. +370 628 17538, el. paštas vytautas@investorsforum.lt.

Pagarbiai

Asociacijos Investors' Forum vykdomasis direktorius

Vytautas Šilinskas

Asociacija „Investors' Forum“

Gedimino pr.10 - 9B, Vilnius, LT-01103, Lietuva

Įmonės kodas: 224996640, PVM mokėtojo kodas LT100006916918

Banko sąskaita: LT57 7044 0600 0138 6560